

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 49/2019)

София, 11 декември 2019 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 05.12.2019 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2.	Есенна кампания.....	7
3.	Външна търговия с основни земеделски култури.....	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8
4.	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5.	Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, предсеитбена подготовка и дълбока оран и ход на есенната сеитба, по области	12

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 05.12.2019 г.

1.1 Реколтата от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

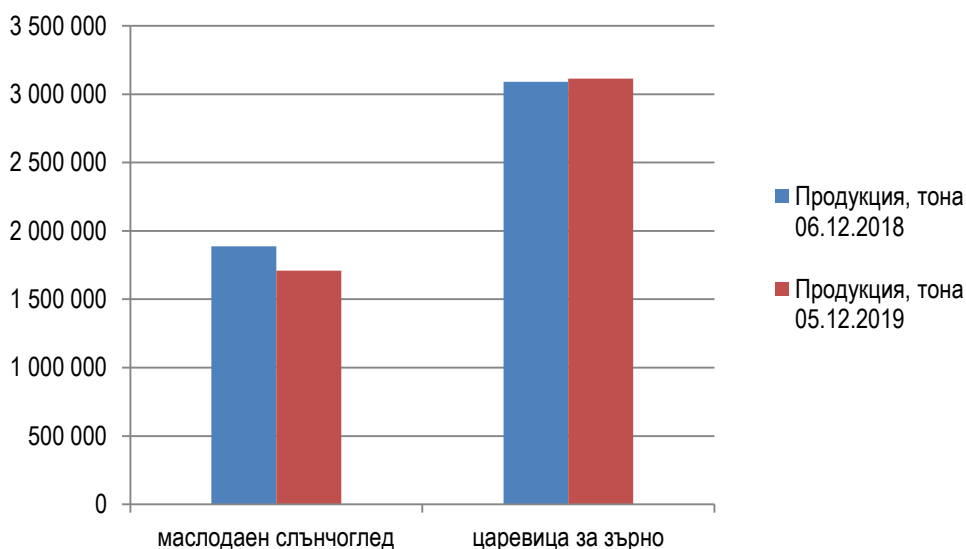
По оперативни данни, към 05.12.2019 г. жътвата на царевица за зърно и маслодаен слънчоглед на практика е приключила. Продукцията от царевица възлиза на 3 115,1 хил. тона - с 0,8% над отчетената по същото време на 2018 г., като по-големият размер засети площи компенсира понижението на средния добив. При слънчогледа се наблюдава леко намаление на производството на годишна база, до 1 710,4 хил. тона, поради по-ниския добив от единица площ.

Реколтата от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 05.12.2019 г.

	05.12.2019					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 434 845	7 434 844	100,00%	1 710 377	230	1,2%	1,2%	-9,4%	-10,5%
царевица за зърно	4 556 457	4 539 516	99,63%	3 115 065	686	11,2%	11,0%	0,8%	-9,1%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 05.12.2019 г., сравнено със същия период на 2018 г.

1.2 Реколтата от пролетници

Приключва прибирането на реколтата от пролетници.

Според последните оперативни данни, производството на повечето от основните пролетни култури е по-високо от отчетеното година по-рано, вследствие на увеличение на реколтираните площи и/или средния добив. Ръстът на продукцията е в границите от 2% до над два пъти, най-значителен при соргото, овеса, памука и шарения слънчоглед. От друга

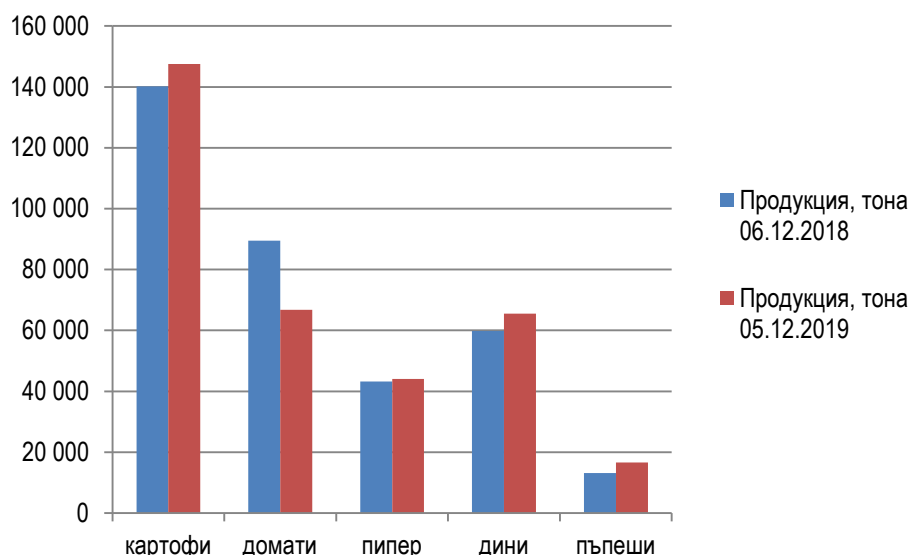
страна, добитите количества домати, фасул, леща, фуражен грах и тютюн тип „Ориенталски“ са под миналогодишните.

Реколта от пролетници към 05.12.2019 г.

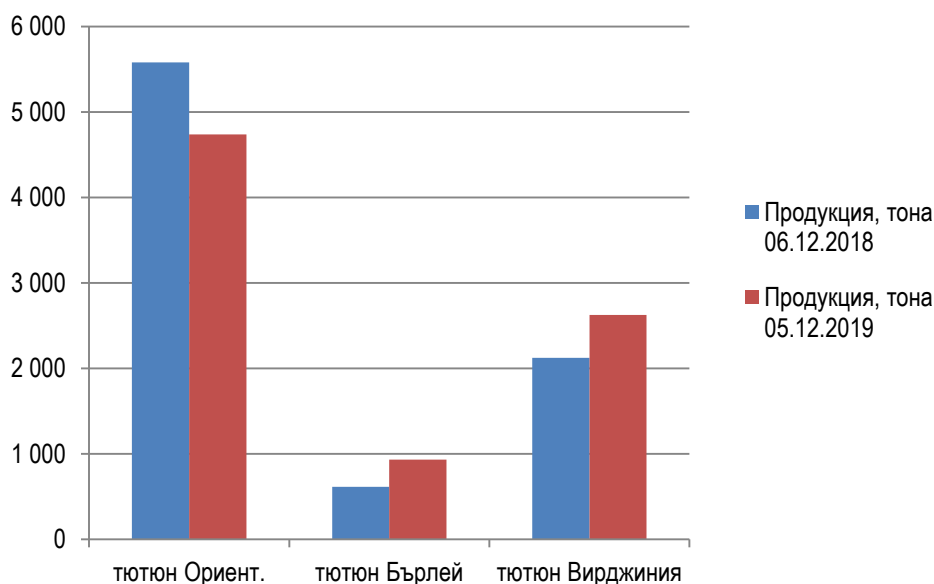
	05.12.2019				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	102 786	102 534	147 482	1 438	-1,1%	-1,4%	5,2%	6,7%
домати	34 426	34 117	66 750	1 957	-11,3%	-12,1%	-25,4%	-15,2%
пипер	26 772	26 452	44 099	1 667	-4,0%	-3,3%	2,0%	5,4%
дини	37 021	36 962	65 518	1 773	5,6%	7,4%	9,6%	2,1%
пъпеш	17 967	17 929	16 665	930	11,9%	12,9%	26,4%	12,0%
фасул	17 656	17 412	2 086	120	-31,6%	-31,6%	-38,2%	-9,8%
градински грах	16 049	14 549	3 454	237	8,7%	19,8%	36,1%	13,4%
леща	11 480	11 408	1 267	111	-67,8%	-66,3%	-61,8%	13,3%
соя	28 732	26 712	5 056	189	15,6%	7,6%	-2,9%	-10,0%
ориз	103 873	102 520	64 897	633	2,1%	1,2%	4,3%	3,1%
овес	106 644	104 295	28 291	271	46,6%	52,9%	88,3%	23,2%
сорго	35 887	33 687	8 589	255	69,2%	132,1%	132,9%	0,4%
шарен слънчоглед	59 776	59 776	13 382	224	63,3%	63,3%	64,8%	0,9%
царевица силажна	179 469	170 469	449 117	2 635	0,2%	-3,7%	6,5%	10,6%
пролетен ечемик	29 273	29 253	9 832	336	2,8%	2,7%	16,2%	13,1%
фуражен грах	157 525	152 342	37 708	248	-50,4%	-45,7%	-14,0%	59,0%
памук	30 724	29 514	2 572	87	6,1%	53,8%	73,9%	13,0%
лен	685	300	42	140	128,3%	0,0%	40,0%	40,0%
тютюн Ориенталски	30 904	30 904	4 738	153	-7,1%	-7,1%	-15,1%	-8,9%
тютюн Бърлей	3 580	3 580	933	261	-7,9%	-7,9%	52,5%	66,2%
тютюн Вирджиния	18 359	16 557	2 624	159	-27,7%	-19,3%	23,7%	54,4%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Производството от основни пролетници - зеленчукови култури към 05.12.2019 г., сравнено със същия период на 2018 г.

Производството от основни сортове тютюн към 05.12.2019 г., сравнено със същия период на 2018 г.

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

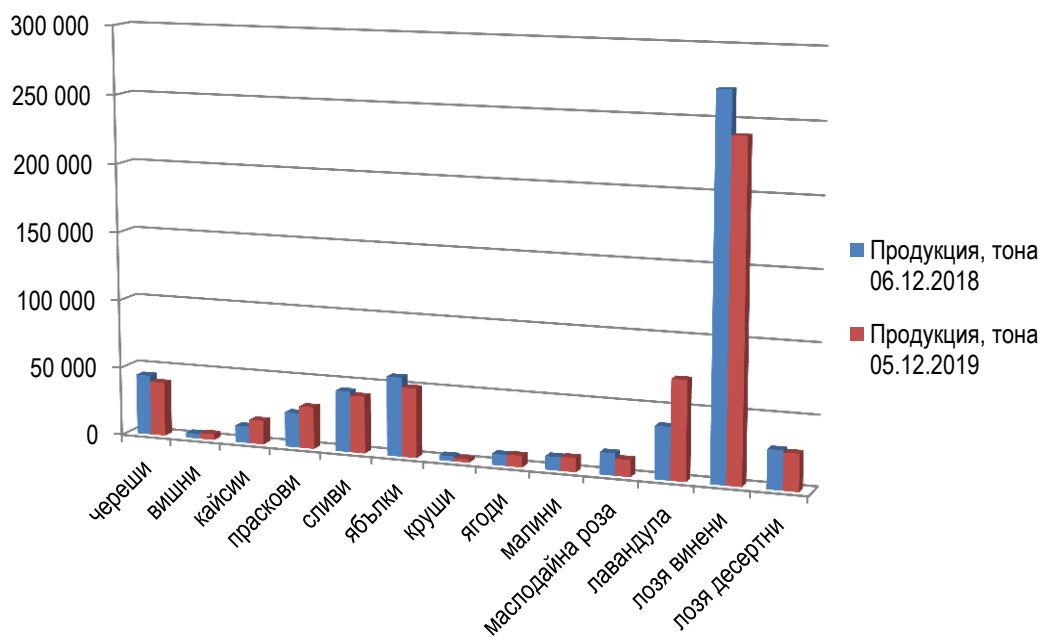
Към края на кампанията по прибиране на реколтата данните за отделните видове трайни насаждения и етерично-маслени култури сочат разнопосочни тенденции спрямо миналата година. В резултат от увеличение както на реколтираните площи, така и на средните добиви от декар, производството от праскови, кайсии, вишни и лавандула бележи ръст от 18% до 88,9% на годишна база. Макар и по-слабо, нараства и производството на ягоди и малини. По-съществено намаление на прибраните количества в сравнение с година по-рано се наблюдава при маслодайната роза и крушите.

Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 05.12.2019 г.

	05.12.2019				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	89 522	84 071	39 425	469	2,9%	5,1%	-10,3%	-14,6%
вишни	13 770	12 832	4 298	335	3,5%	8,0%	18,0%	9,5%
кайсии	27 832	27 653	17 425	630	1,8%	15,0%	42,9%	24,3%
праскови	41 705	40 923	30 507	745	-1,0%	6,2%	20,9%	13,7%
сливи	76 201	72 210	41 403	573	9,9%	11,9%	-6,4%	-16,4%
ябълки	49 134	47 609	50 324	1 057	-2,1%	-3,6%	-12,3%	-9,0%
круши	4 824	4 551	2 501	549	-12,1%	-15,5%	-32,4%	-20,1%
ягоди	10 691	9 931	8 376	843	3,1%	-0,3%	3,7%	3,9%
малини	23 569	22 086	10 222	463	-1,4%	-0,8%	4,5%	5,5%
маслодайна роза	37 516	37 488	12 230	326	5,1%	5,2%	-23,2%	-27,1%
лавандула	142 984	141 905	71 461	504	38,3%	37,9%	88,9%	37,0%
лозя винени	466 077	460 218	240 202	522	-0,6%	0,6%	-11,3%	-11,8%
лозя десертни	45 376	45 040	26 677	592	-4,1%	-2,1%	-4,9%	-3,0%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 05.12.2019 г., сравнено със същия период на 2018 г.

2. Есенна кампания

Към 05.12.2019 г. е извършена предсеитбена подготовка на 13 921 760 дка с есенници и дълбока оран на 7 266 266 дка, при съответно 14 177 376 дка и 7 011 918 дка по същото време на 2018 г.

На този етап засетите площи с ечемик са с 12,9% повече спрямо година по-рано, докато при маслодайната рапица и тритикалето се наблюдава намаление. Площите с пшеница и ръж са близки до миналогодишните.

Засети площи с есенници към 05.12.2019 г., дка

Култура	06.12.2018	05.12.2019	Изменение
пшеница	10 935 944	11 002 472	0,6%
ечемик	1 054 722	1 190 738	12,9%
маслодайна рапица	1 667 363	1 187 487	-28,8%
ръж	53 254	53 271	0,03%
тритикале	115 050	107 792	-6,3%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

3. Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица

Общият износ на пшеница през Пристанище Варна¹ от началото на пазарната 2019/20 година до момента възлиза на малко над 1 млн. тона (в т. ч. 36,7 хил. тона през последната седмица), изоставайки с 10,2% на годишна база. Същевременно, експортът на ечемик и рапица през порта бележи ръст от съответно 79,3% и 7,3%, независимо от наблюдавания застой за поредна седмица.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.07.2018 – 08.12.2018	01.07.2019 – 08.12.2019	Изменение
пшеница	1 114 574	1 000 641	-10,2%
ечемик	23 682	42 455	79,3%
рапица	120 053	128 793	7,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Към 8 декември 2019 г. не е осъществен износ на пшеница, ечемик и рапица през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед

През изминалата седмица през Пристанище Варна не са преминавали товари с царевица и слънчоглед за износ. Общо за периода от началото на 2019/20 пазарна година досега, експортът на двете култури през порта се свива респективно с 14,8% и 50,1% на годишна база.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	02.09.2018 – 08.12.2018	02.09.2019 – 08.12.2019	Изменение
царевица	295 942	252 167	-14,8%
слънчоглед	62 617	31 261	-50,1%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е отчетен износ на царевица и слънчоглед през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

От началото на м. юли 2019 г. до момента не е регистриран внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 45/2019, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за месец септември 2019 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 45/2019, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4. Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 4 декември 2019 г. средните изкупни цени на основните зърнени и маслодайни култури като цяло се задържат на нивата от предходната седмица. Само при търговията с хлебна пшеница и слънчоглед се отчита незначителна ценова промяна в посока нагоре (с по 0,3%).

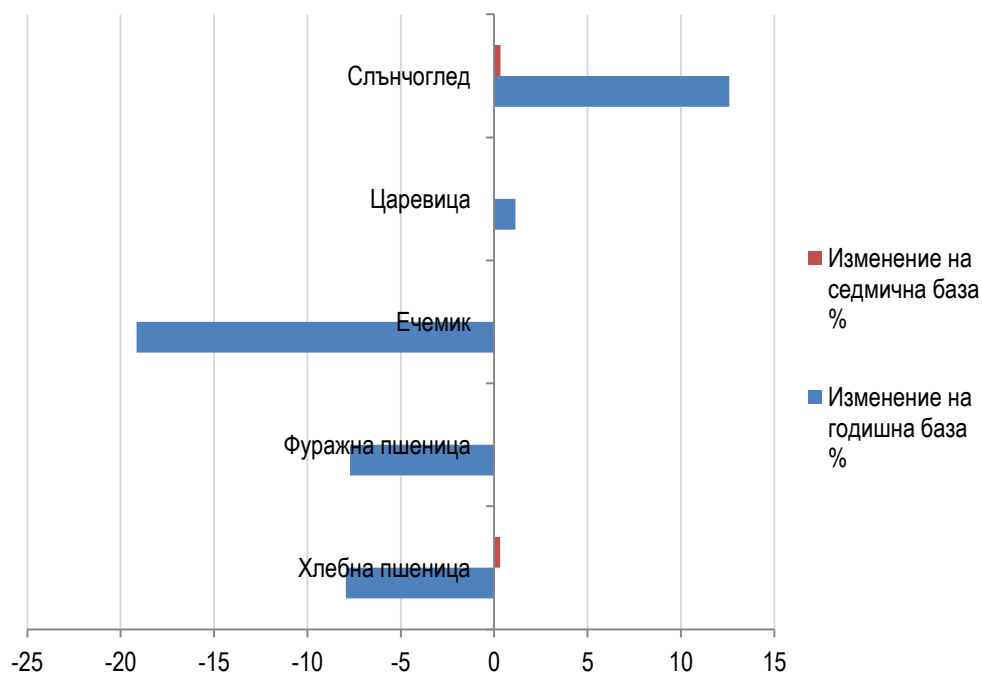
В сравнение с аналогичния период на 2018 г., пшеницата (хлебна и фуражна) и ечемикът са поевтинели с между 7,7% и 19,1%, докато царевицата и слънчогледът са поскъпнали, съответно с 1,1% и 12,6%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 04.12.2019 г., лв./тон без ДДС

	05.12.2018	27.11.2019	04.12.2019	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	340	312	313	-7,9	0,3
фуражна пшеница	324	299	299	-7,7	0,0
ечемик	350	283	283	-19,1	0,0
царевица	264	267	267	1,1	0,0
слънчоглед	524	588	590	12,6	0,3
рапица	*	683	683	-	0,0

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 04.12.2019 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

През последната седмица се наблюдава леко увеличение на средните цени на едро на картофи, оранжерийни домати и пипер на тържищата в страната, в рамките на 2,9% - 4% на седмична база, и същевременно понижение на тази на ябълките с 3,4%.

Към момента картофите се търгуват с 9% по-евтино спрямо година по-рано, а ябълките и оранжерийните домати - съответно с 8,6% и 15,7% по-скъпо.

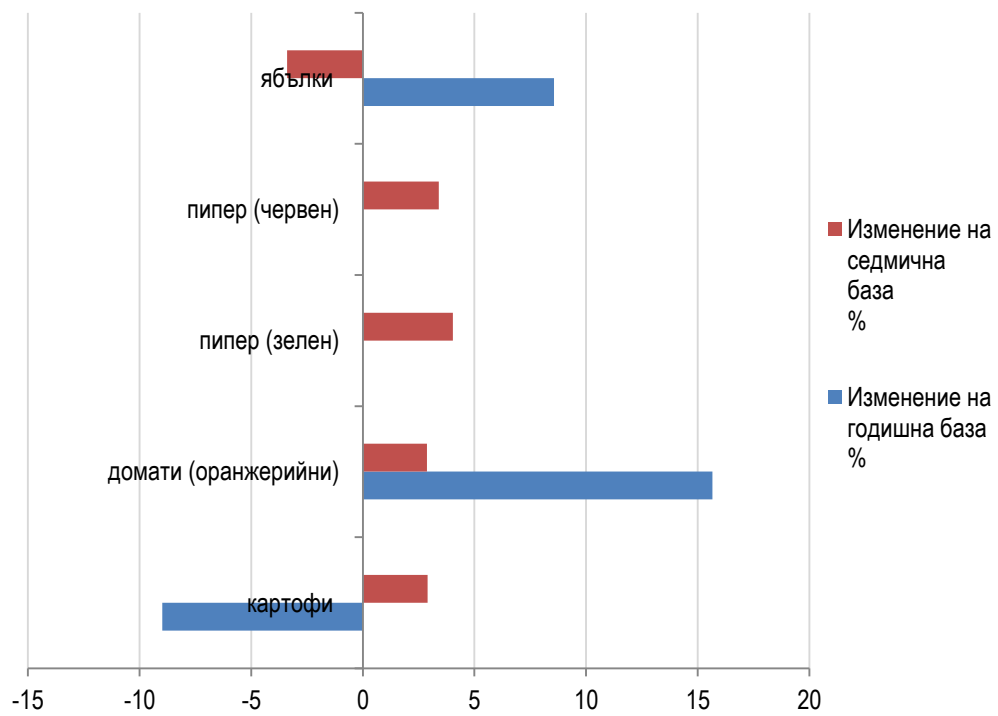
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 06.12.2019 г., лв./кг

	07.12.2018	29.11.2019	06.12.2019	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,78	0,69	0,71	-9,0	2,9
картофи пресни	*	*	*	-	-
домати (оранжерийни)	2,17	2,44	2,51	15,7	2,9
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	1,62	*	*	-	-
пипер (зелен)	*	1,24	1,29	-	4,0
пипер (червен)	*	1,47	1,52	-	3,4
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови (внос)	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,05	1,18	1,14	8,6	-3,4
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	1,22	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 06.12.2019 г.**

5. Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, предсеитбена подготовка и дълбока оран и ход на есенната сеитба, по области

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	2966	0	2966	100.00%	421.2	142
Бургас	314177	0	314177	100.00%	59663.66	190
Варна	424569	8769	415800	100.00%	94878	228
Велико Търново	371267	60.5	371206.5	100.00%	88568.9	239
Видин	322610	0	322610	100.00%	75978	236
Враца	448590.9	0	448590.9	100.00%	116312.38	259
Габрово	34600	0	34600	100.00%	6726.7	194
Добрич	717088	26	717062	100.00%	188811.3	263
Кърджали	3400	0	3400	100.00%	380	112
Кюстендил	24570	0	24570	100.00%	4287.2	174
Ловеч	111167	7612	103555	100.00%	20316	196
Монтана	387311	0	387311	100.00%	97477	252
Пазарджик	102500	0	102500	100.00%	22196	217
Перник	89330	0	89330	100.00%	14623.8	164
Плевен	679766	20755.5	659010.5	100.00%	148659	226
Пловдив	266830	0	266830	100.00%	53065.1	199
Разград	261200	37	261163	100.00%	66656	255
Русе	351089	668.3	350420.3	100.00%	90610.17	259
Силистра	377731	0	377731	100.00%	108814.21	288
Сливен	207400	71	207329	100.00%	39251	189
Смолян		0				
София-град	37223	0	37223	100.00%	8380	225
София	72000	0	72000	100.00%	15117.5	210
Стара Загора	462002	0	462002	100.00%	94380.96	204
Търговище	230050	0	230050	100.00%	50634	220
Хасково	429517	0	429517	100.00%	79536.7	185
Шумен	310559	0	310559	100.00%	68887	222
Ямбол	433486	155.1	433330.7	100.00%	95745	221
ОБЩО	7472999	38154	7434844	100.00%	1710376.8	230

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водств о	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	5420	0	4970	91.70%	2471	497
Бургас	26433	0	26433	100.00%	11998	454
Варна	166056	2409	163647	100.00%	102995	629
Велико Търново	446147	0	446147	100.00%	360043.75	807
Видин	94770	315	94455	100.00%	56384.2	597
Враца	431897.7	0	419461.7	97.12%	308692	736
Габрово	20430	2300	18130	100.00%	11124	614
Добрич	917836	180	917656	100.00%	572222.1	624
Кърджали	780	0	780	100.00%	279	358
Кюстендил	5435	0	5435	100.00%	1828	336
Ловеч	122268	12830	109438	100.00%	54410	497
Монтана	230447	0	230447	100.00%	129654	563
Пазарджик	18600	0	18600	100.00%	13080	703
Перник	16480	0	16480	100.00%	6493	394
Плевен	708274	10580.8	697693.17	100.00%	513941	737
Пловдив	36870	0	36870	100.00%	28275	767
Разград	191860	15	191845	100.00%	140794	734
Русе	367359	0	367359	100.00%	301218.34	820
Силистра	309792	0	309792	100.00%	211586	683
Сливен	44400	0	44400	100.00%	27210	613
Смолян	520	0	520	100.00%	113.1	218
София-град	24675	0	21400	86.73%	14310	669
София	17160	0	17160	100.00%	6337.5	369
Стара Загора	44890	0	44890	100.00%	24069.42	536
Търговище	138780	0	138780	100.00%	78277	564
Хасково	17100	0	17100	100.00%	15994	935
Шумен	171133	0	171133	100.00%	117754	688
Ямбол	9274	0	8494	91.59%	3512	413
ОБЩО	4585087	28630	4539516	99.63%	3115065.4	686

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит-бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	N (дка)	К (дка)	
Благоевград	30600				
Бургас	1130280	210220	421620	80220	395550
Варна	707814	586469	461825	95000	480150
Велико Търново	721469	282500	364200	128200	172665
Видин	394000	319800	319800	319800	158500
Враца	703442	528657	593657	436703	212657
Габрово	49100	0	0	0	0
Добрич	1307409				1467710
Кърджали	8450				8450
Кюстендил	65185	11680	11680	11680	34375
Ловеч	219300	132760	131134	54310	78000
Монтана	463704	24230	453430	730	14300
Пазарджик	212010	60400	144140	18110	154120
Перник	160350	21460	21460	18500	92160
Плевен	960183	530109	530109	459512	477670
Пловдив	633908	176880	176880	176880	226550
Разград	619948	175300	482800	121000	405264
Русе	684194	552715	619866	359208	580815
Силистра	565110	565110	565110	565110	544620
Сливен	527700	207500	330000	140000	179100
Смолян					
София-град	71880				60780
София	233386				124865
Стара Загора	861838	314260	289960	84080	350000
Търговище	440465	138125	409200	51230	184700
Хасково	590890	248700	365600	136800	184150
Шумен	576436	384526	430126	180500	267269
Ямбол	982709		422870		411846
ОБЩО	13 921 760	5 471 401	7 545 467	3 437 573	7 266 266

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	20460	1500	680	2420	3350
Бургас	691675	159970	1100	5000	244840
Варна	590047	69055		153	39388
Велико Търново	591585	78103	150	800	45236
Видин	329030	20670		350	23790
Враца	577886	21130	0	485	10685
Габрово	32480	8490	0	1100	6000
Добрич	1245404	15140		1692	29220
Кърджали	4370	750			500
Кюстендил	40845	7370	2900	4170	6070
Ловеч	181200	22747		400	12140
Монтана	399654	18822		2755	27720
Пазарджик	155810	27950	6720	11060	6490
Перник	143580	9760	120	250	5000
Плевен	776531	113913	326	112	23235
Пловдив	485590	34691	13895	28800	53737
Разград	475890	51423		450	79018
Русе	570260	34285	300		65124
Силистра	466520	36890		200	34500
Сливен	418500	79000	500	7350	20700
Смолян					
София-град	57705	13245			
София	187711	12182	8120	6466	13157
Стара Загора	622290	85884	16090	11830	105404
Търговище	364880	40933	770	1425	32377
Хасково	433390	47800	1300	11600	75670
Шумен	437824	75052	200	5978	54736
Ямбол	701355	103983	100	2946	169400
ОБЩО	11 002 472	1 190 738	53 271	107 792	1 187 487